

**Návrh na vymenovanie doc. Ing. Karola Ujházyho, PhD.,
docenta Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene
za profesora v odbore Lesnícka fytológia**

1. Príprava vymenúvacieho konania

Doc. Ing. Karol Ujházy, PhD., vedecko-pedagogický pracovník Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene, predložil dňa 25.10.2019 dekanovi a predsedovi Vedeckej rady Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene prof. Dr. Ing. Viliamovi Pichlerovi písomnú žiadosť o umožnenie inauguračného konania na LF TU vo Zvolene v odbore Lesnícka fytológia spolu s písomnými podkladmi.

Predseda Vedeckej rady LF TU vo Zvolene v zmysle zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 246/2019 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v súlade s Organizačnou smernicou TU vo Zvolene č. 9/2013 „Vykonávacie predpisy Technickej univerzity vo Zvolene k Vyhláške MŠ SR č. 6/2005 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor v znení neskorších predpisov“ predložil Vedeckej rade Lesníckej fakulty návrh na začatie vymenúvacieho konania v odbore Lesnícka fytológia. V návrhu sa konštatuje, že doc. Ujházy k žiadosti pripojil všetky doklady v zmysle § 4 ods. (2) vyhl. 246/2019 Z.z.

Prorektor TU vo Zvolene pre vedeckovýskumnú činnosť prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka prekontroloval plnenie kvantitatívnych kritérií TU vo Zvolene pre vymenúvacie konanie a konštatoval ich splnenie.

Vedecká rada LF TU na svojom zasadnutí dňa 28.11.2019 odsúhlasila návrh na vymenúvacie konanie a schválila inauguračnú komisiu v zložení:

- prof. Ing. Dušan Gömöry, DrSc. (Lesnícka fakulta TU vo Zvolene) – predseda
- prof. RNDr. Pavol Mártonfi, PhD. (Prírodovedecká fakulta UPJŠ Košice)
- prof. RNDr. Karel Prach, PhD. (Prírodovedecká fakulta Jihočeské univerzity České Budějovice, ČR)
- RNDr. Milan Valachovič, DrSc. (Botanický ústav, CBRB SAV Bratislava)

náhradník:

- prof. RNDr. Oľga Kontrišová, CSc. (Zvolen)

VR LF TU vo Zvolene zároveň schválila oponentov na vypracovanie posudkov

- Prof. Dr. Ing. Petr Maděra (Lesnícká a dřevořáská fakulta Mendelova univerzita Brno, ČR)
- Doc. Dr. Ing. Tomáš Vrška (Lesnícká a dřevořáská fakulta Mendelova univerzita Brno, ČR)
- RNDr. Ivan Jarolímek, PhD. (Botanický ústav, CBRB SAV Bratislava)

náhradník:

- prof. Ing. Miroslav Svoboda, PhD. (Lesnícká a dřevořáská fakulta ČZU Praha, ČR)

VR LF TU vo Zvolene schválila tému inauguračnej prednášky „**Dynamika a druhová diverzita lesných spoločenstiev temperátnej zóny**“.

Predseda VR LF TU vo Zvolene stanovil termín inauguračnej prednášky pred členmi VR LF TU vo Zvolene na deň 20.02.2020 o 09:30 v miestnosti B8 v hlavnej budove univerzity. Oznámenie o konaní inauguračnej prednášky na tému „*Dynamika a druhová diverzita lesných spoločenstiev temperátnej zóny*“ bolo uverejnené v denníku SME dňa 05.02.2020, na webovom sídle univerzity <http://lf.tuzvo.sk/sk/pozvanka-na-inauguracnu-prednasku>, vo vnútornom okruhu, a bolo zaslané katedrám LF TU a na dekanáty fakúlt TU.

Dňa 28.01.2020 oznámil člen inauguračnej komisie prof. Prach, že vzhľadom na posun oproti pôvodne avizovanému termínu zasadnutia VR sa konania nebude môcť zúčastniť pre pracovnú zaneprázdnenosť. Vzhľadom na túto skutočnosť bola dňa 06.02.2020 do inauguračnej komisie vymenovaná náhradníčka schválená VR LF prof. Kontrišová.

2. Charakteristika uchádzača, jeho odbornej vedeckej a pedagogickej práce

Doc. Ing. Karol Ujházy, PhD. v rokoch 1987 až 1991 študoval odbor Lesné inžinierstvo na Lesníckej fakulte Vysoké školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene. Následne pracoval ako odborný pracovník na súkromnom výskumnom ústave zameranom na krajinnú ekológiu Ekotrust, Banská Štiavnica. V roku 1993 nastúpil na Katedru fytoológie Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene, kde pôsobil do r. 2006 vo funkcii výskumného pracovníka. Doktorandské štúdium absolvoval v rokoch 1998–2001 v odbore Lesnícka fytoológia na Lesníckej fakulte TU vo Zvolene, dizertačnú prácu vypracoval na tému „Sekundárna sukcesia na opustených lúkach a pasienkoch Poľany“. V rokoch 2006–2011 pracoval na Katedre fytoológie Lesníckej fakulty TU vo Zvolene vo funkcii odborného asistenta. Dňa 10.03.2011 prebehlo jeho habilitačné konanie v odbore 6.2.4. Lesnícka fytoológia pred Vedeckou radou Lesníckej fakulty TU vo Zvolene obhajobou habilitačnej práce „Interakcie medzi drevinami a bylinami v procesoch vegetačnej dynamiky“ a prednesom habilitačnej prednášky „Dynamika vegetácie horských bukových lesov“. Docentom bol menovaný dňa 01.04.2011 a do funkcie docenta na Lesníckej fakulte TU vo Zvolene bol ustanovený dňom 01.07.2011. Od r. 2012 dodnes pôsobí vo funkcii vedúceho Katedry fytoológie Lesníckej fakulty TU vo Zvolene.

Prakticky od nástupu na Lesnícku fakultu sa doc. Ujházy podieľal na pedagogickej činnosti prednáškami a vedením cvičení a hlavných cvičení predmetov Ekológia a Fytocenológia a lesnícka typológia v bakalárskom stupni štúdia a Fytogeografia lesných ekosystémov, Dynamika vegetácie a Ochrana organizmov a biotopov v inžinierskom stupni. Na FEE vedie výuku predmetu Fytocenológia. V súčasnosti je okrem týchto predmetov aj gestorom predmetov Lesnícka botanika (LF) a Systematická botanika II. (FEE). V doktorandskom stupni štúdia gestoruje na LF predmety Dynamika vegetácie, Ekológia vegetácie, Fytocenologické a typologické systémy, Fytogeografia a historická variabilita lesných ekosystémov a Metódy analýz vegetačných dát. Bol vedúcim 28 bakalárskych prác a 22 diplomových prác na LF a FEE TU vo Zvolene. Pod jeho vedením boli ukončené 3 dizertačné práce na LF TU vo Zvolene. Je spoluautorom jednej učebnice vydanej v domácom vydavateľstve a 4 učebných textov. Je členom odborovej komisie doktorandského štúdia v odbore Lesnícka fytoológia na LF TU vo Zvolene a spolugarantom študijného programu doktorandského štúdia Lesnícka fytoológia.

Vo vedeckovýskumnej oblasti bol doc. Ujházy dlhodobo zameraný na dve oblasti: klasifikáciu lesnej a nelesnej vegetácie s dôrazom na spoločenstvá bučín a štúdium dynamiky a ekológie vegetácie, najmä otázky primárnej a sekundárnej sukcesie rastlinných spoločenstiev a ich odozvy na podmienky prostredia (vrátane efektov hospodárenia v lesoch). Viedol 1 projekt APVV, 3 projekty VEGA, ako spoluriešiteľ sa zúčastnil na riešení 12 projektov VEGA, 3 projektov APVV a 1 projektu financovaného OP Výskum a vývoj Štrukturálnych fondov EÚ; z toho v súčasnosti je vedúcim 1 projektu VEGA a 1 projektu

APVV. Je spoluautorom 8 monografií, 3 kapitol edície Rastlinné spoločenstvá Slovenska, 1 kapitoly v zahraničnej monografii, 2 kapitol v domácich monografiách, 22 prác registrovaných v databáze Current Contents v zahraničí a 1 domácej karentovanej práce. Okrem toho publikoval 4 práce v časopisoch databázy WoS a Scopus a 23 pôvodných vedeckých prác v nekarentovaných periodikách (z toho 4 zahraničné, 19 domácich) a 16 pôvodných vedeckých prác v recenzovaných zborníkoch. Poznatky pravidelne prezentuje na zahraničných a domácich vedeckých konferenciách (27 príspevkov). Navyiac je autorom celkovo 16 odborných prác rôzneho typu. Na publikované práce registruje 395 citácií v databázach WoS a Scopus (z toho 343 v zahraničí) a ďalších 200 citácií mimo Web of Science/Scopus. Jeho práca má aj aplikačný výstup, je spoluautorom elektronického expertného systému na identifikáciu syntaxónov. H-index uchádzača je 10.

Uchádzač je vo svojom odbore uznávanou osobnosťou v národnom aj medzinárodnom kontexte, čo dokladá okrem iného aj jeho spoluúčasť v rámci medzinárodnej iniciatívy *forestREplot* zameranej na sledovanie zmien lesnej vegetácie temperátnej zóny Európy. Významná je spolupráca s vedúcimi osobnosťami výskumu vegetácie: prof. Chytrým, prof. Fantom a prof. Prachom. Je členom Vedeckej rady LF TU vo Zvolene a členom Vedeckej rady Štátnej ochrany prírody SR. Pôsobí v redakčnej rade časopisu *Cogent Biology* (Taylor & Francis). Je členom špičkového tímu identifikovaného Akreditačnou komisiou Biologické základy pestovania lesa SylviBio. V r. 2014 získal cenu SAV za vedeckovýskumnú činnosť za rok 2015.

Komisia pre vymenúvacie konanie konštatuje, že doc. Ujházy plní kritériá Technickej univerzity vo Zvolene na vyhodnotenie splnenia podmienok získania vedecko-pedagogického titulu „profesor“ (R-3674/2014), schválené Vedeckou radou TU vo Zvolene dňa 15.4.2014: v časti A Pedagogická činnosť prax vo funkcii docenta 9 (požiadavka 5) rokov, spoluautor 1 učebnice s autorským podielom 0,76 AH a 5 skript so sumárnym rozsahom 28,09 AH (požiadavka 1/3 AH), počet záverečných prác – DP 22 (požiadavka 10), doktorandi 3 ukončení, 0 po dizertačnej skúške (požiadavka 1/1; ukončení doktorandi nahrádzajú požiadavku na doktoranda po dizertačnej skúške), v časti B (Publikácie) je plnenie vedecké monografie 8 (požiadavka 2), články v CC, WoS a Scopus 26, z toho 22 CC zahraničné IF>0.4, 3 CC zahraničné a 1 CC domáci IF<0.4, 1. autor u 3 článkov, 2 WoS/Scopus (požiadavka 12 IF>0,4, z toho 6 CC 1. autor v 2), v časti C (Citácie) je plnenie 395 citácií WoS/Scopus (požiadavka 20), 200 neregistrovaných citácií (požiadavka 100), v časti D (VVČ) je vedenie 3 vedecko-výskumných projektov VEGA a 1 projektu APVV (požiadavka 2).

3. Zhodnotenie inauguračnej prednášky

Inauguračná prednáška s názvom „*Dynamika a druhová diverzita lesných spoločenstiev temperátnej zóny*“ sa konala na TU vo Zvolene dňa 20.02.2020 o 09:30 v prednáškovej miestnosti B8. Na prednáške bolo prítomných 24 členov VR LF TU vo Zvolene, 3 oponenti, 4 členovia inauguračnej komisie, členovia Vedeckej rady TU vo Zvolene, ďalší pracovníci TU vo Zvolene, pracovníci iných vedecko-výskumných ustanovizní a ďalší hostia podľa prezenčnej listiny.

Cieľom inauguračnej prednášky bolo preukázať jeho pedagogickú spôsobilosť, predstaviť jeho individuálny prínos k rozvoju vedného odboru, v ktorom sa uchádza o vymenovanie za profesora, preukázať existenciu jeho vedeckej školy a jej vedeckého prínosu, a vyjadriť jeho pohľad na súčasný stav v odbore a výhľad jeho budúcnosti.

Doc. Ujházy prezentoval ťažiskové otázky klasifikácie, ekológie a dynamiky lesných spoločenstiev. Prednáška priniesla ucelený pohľad na systémy klasifikácie lesných spoločenstiev v slovenskom a európskom kontexte s dôrazom na syntaxonomickú revíziu bukových lesov, aktuálny vývoj v lesníckej typológii najmä s ohľadom na prirodzenosť drevinového zloženia, a trendy druhovej diverzity karpatských bučín v európskom kontexte. Obsiahla časť prednášky bola v súlade s tradíciou prednesená v angličtine a prezentovala otázky dynamiky bylinnej vrstvy v rámci vývojového cyklu prírodných lesov a jej porovnanie s vývojom v lese vekových tried.

Následne uchádzač prezentoval v zhrnutnej forme profil a výsledky vedeckej práce jeho doktorandov. V záverečnej časti predstrel vízie rozvoja odboru a vlastné plány do budúcnosti. Je potešujúce, že okrem praktických a vedeckých cieľov v oblasti lesníckej typológie a jej aplikácie v praxi, klasifikácie lesných spoločenstiev a jej premietnutia do ochrany prírody, a vízie v oblasti sledovania dynamiky a ekológie lesnej vegetácie sa v nich objavuje aj potreba uplatniť nové poznatky v pedagogickej praxi.

V následnej diskusii odznali nasledovné otázky a diskusné príspevky účastníkov inauguračnej prednášky:

- Prof. Saniga: Aká je predstava inauguranta na transformáciu lesných ekosystémov v sít Fp a Ft a v karpatskej zmesi? Aký je vplyv zveri na zmenu drevinového zloženia?
- Prof. Gömöry: Neohrozí skrátenie rubnej doby výskyt druhov viazaných na staršie vekové štádiá?
- Doc. Vrška: Je vek hospodárskych bučín hlavnú promennou, ktorá ovplyvňuje druhovú diverzitu bylinného patra?
- Prof. Maděra: Zvyšuje sa výskyt ruderalných, synantropných a invazných druhov v pasekových stádiách lesa?
- Dr. Šibík: Vysvetlenie druhovej bohatosti západokarpatského regiónu – príčiny
- Ing. Máliš: Aké sú aktuálne najväčšie hrozby pre biodiverzitu vegetácie na Slovensku?
- Prof. Kropil ocenil zmienku o vplyve vegetácie na vzorce správania zveri
- Ing. Apfel žiadal o zladenie charakterizácie biotopov v lesníckej praxi s hodnotením v ochrane prírody

Uchádzač v plnom rozsahu odpovedal na otázky a pripomienky.

Prednáška bola vecná a na dobrej odbornej úrovni. Uchádzač preukázal schopnosť prezentovať ucelený obraz problematiky vo vymedzenom časovom rámci, dodržal stanovenú dĺžku prednášky 30 minút, a kvalifikovane reagoval na položené otázky a diskusné príspevky, čím preukázal ako vedecký rozhl'ad, tak aj pedagogické schopnosti.

4. Celkové zhodnotenie

Inauguračná komisia dospela k záveru, že predložené doklady k vymenúvaciemu konaniu, priebeh inauguračnej prednášky a vedecká rozprava, ktorá za ňou nasledovala, preukázali, že v osobe doc. Ing. Karola Ujházyho, PhD. sa jedná o uchádzača s požadovanou publikačnou a pedagogickou činnosťou, ktorý má všetky predpoklady pre vykonávanie funkcie profesora na Lesníckej fakulte TU vo Zvolene alebo inej vysokoškolskej ustanovizni. Ide o vedeckú osobnosť akceptovanú vedeckou komunitou u nás aj v zahraničí.

Posudky všetkých troch oponentov sú kladné. Oponenti sa zhodli v pozitívnom hodnotení pedagogickej aktivity aj vedeckého prínosu doc. Ujházyho. Ocenili šírku jeho vedeckých aktivít v rozsahu od výskumu lesnej vegetácie a vegetácie lúk a pasienkov, syntaxonomickú klasifikáciu skúmaných spoločenstiev v rámci Západných Karpát, primárnej a sekundárnej sukcesie rastlinných spoločenstiev v rôznych geografických a ekologických kontextoch po dynamiku prírodných lesov v 4.–7. lvs.

Z celkového vyhodnotenia doterajšej pedagogickej, vedeckej a organizačnej aktivity doc. Ujházyho, priebehu jeho inauguračnej prednášky a rozpravy k nej vyplýva, že ide o medzinárodne uznávaného odborníka v oblasti fytoecológie, ekológie a dynamiky lesnej vegetácie, ktorý si svojou prácou získal uznanie vo vedeckej verejnosti aj v odborných kruhoch.

Na základe všetkých uvedených skutočností komisia v súlade s § 5 ods. (11) vyhlášky MŠVVŠ SR č. 246/2019 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor konštatuje, že doc. Ing. Karol Ujházy, PhD. spĺňa požiadavky uvedené v § 76 ods. (1), (5) a (7) zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov kladené na uchádzača o vymenovanie na profesora. Komisia pre vymenúvacie konanie preto na základe komplexného zhodnotenia všetkých relevantných aspektov navrhuje Vedeckej rade Lesníckej fakulty TU vo Zvolene, aby súhlasila s menovaním doc. Ing. Karola Ujházyho, PhD. za profesora v odbore Lesnícka fytoológia.

Zvolen 20.02.2020

prof. Ing. Dušan Gömöry, DrSc.
predseda komisie pre vymenúvacie konanie

prof. RNDr. Pavol Mártonfi, PhD.

RNDr. Milan Valachovič, DrSc.

prof. RNDr. Oľga Kontrišová, CSc.